

**Γερμανία**

**Η Ιστορία και η Πτώση  
του Τείχους του  
Βερολίνου**

**Ομοσπονδιακή Δημοκρατία  
της Γερμανίας  
Bundesrepublik Deutschland**



Σημαία



Εθνόσημο

**Εθνικό σύνθημα:** (Ενότητα, δικαιοσύνη και ελευθερία) - «Einigkeit  
und Recht und Freiheit»

# Χάρτης της Γερμανίας





Η θέση της Γερμανίας (σκούρο πράσινο)

-στην Ευρωπαϊκή ήπειρο (πράσινο και σκούρο γκρι)

-στην Ευρωπαϊκή Ένωση (πράσινο)

**Πρωτεύουσα**

Βερολίνο

## Γερμανία - πληροφορίες

Η Γερμανία, επίσημα **Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας** (γερμανικά: *Bundesrepublik Deutschland*) με πληθυσμό 84.607.016 κατοίκους, είναι η δεύτερη μεγαλύτερη σε πληθυσμό χώρα της Ευρώπης, και πρώτη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και μία από τις σημαντικότερες βιομηχανικές και ανεπτυγμένες χώρες του κόσμου. Έχει συνολική έκταση 357.386 τ.χλμ. |

Συνορεύει προς τα βόρεια με τη Δανία, στα ανατολικά με την Πολωνία και την Τσεχία, στα νότια με την Αυστρία και την Ελβετία και στα δυτικά με τη Γαλλία, το Λουξεμβούργο, το Βέλγιο και την Ολλανδία. Στα βόρεια βρέχεται από τη Βόρεια Θάλασσα και τη Βαλτική. Η Γερμανία (η τότε *Δυτική Γερμανία*) είναι ένα από τα ιδρυτικά μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, η Γερμανία είναι ο δεύτερος πιο δημοφιλής προορισμός μετανάστευσης μετά από τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Η πρωτεύουσα και η μεγαλύτερη μητρόπολη της Γερμανίας είναι το Βερολίνο, ενώ η μεγαλύτερη συγκέντρωση είναι στην κοιλάδα του Ρουρ, (κύρια κέντρα: Ντόρτμουντ και Έσσεν). Στις άλλες μεγάλες πόλεις της χώρας συμπεριλαμβάνονται το Αμβούργο, το Μόναχο, η Κολωνία, η Φρανκφούρτη, η Στουτγκάρδη, το Ντίσελντορφ, η Λειψία, η Βρέμη, η Δρέσδη, το Αννόβερο και η Νυρεμβέργη.



# Τείχος του Βερολίνου



# Η Ιστορία του Τείχους

Το **Τείχος του Βερολίνου** (στα γερμανικά *Berliner Mauer*), «τείχος της ντροπής» για τους Γερμανούς της Δύσης και επισήμως αποκαλούμενο από την αβλατολικογερμανική κυβέρνηση ως «αντιφασιστικό τείχος προστασίας», ανεγέρθηκε στην καρδιά του Βερολίνου με αφετηρία το βράδυ της 12ης Αυγούστου του 1961 από τη Λαοκρατική Δημοκρατία της Γερμανίας (ΛΔΓ), η οποία επιχείρησε με αυτό τον τρόπο να θέσει ένα τέλος στην ολοένα και αυξανόμενη φυγή των κατοίκων της προς την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (ΟΔΓ). Το τείχος, συνιστώσα της εσωτερικής γερμανικής συνοριογραμμής, αποτελούσε ένα φυσικό σύνορο μεταξύ του Ανατολικού Βερολίνου και του Δυτικού Βερολίνου για διάστημα των 28 ετών, ενώ αποτελούσε το σημαντικότερο σύμβολο μιας Ευρώπης διχοτομημένης από το σιδηρούν παραπέτασμα. Κάτι παραπάνω από ένα απλό τείχος, επρόκειτο για μια σύνθετη στρατιωτική κατασκευή η οποία περιείχε δύο τείχη ύψους 3,6 μέτρων με διάδρομο περιπολίας, 302 παρατηρητήρια και συστήματα συναγερμού, 14.000 φύλακες, 600 σκυλιά και καλωδιωτά πλέγματα. Ένας αδιευκρίνιστος αριθμός ατόμων υπήρξαν θύματα προσπαθειών διάβασης του τείχους. Φαίνεται ότι οι Ανατολικογερμανοί συνοριοφύλακες και οι Σοβιετικοί στρατιώτες δεν δίσταζαν να πυροβολήσουν τους φυγάδες.



Οι κάτοικοι του Δυτικού Βερολίνου δεν μπορούσαν πλέον να εισέρχονται ελεύθερα στην Ανατολική Γερμανία ήδη από την 1η Ιουνίου 1952. Μετά από επίπονες διαπραγματεύσεις συμφωνήθηκε τελικά, το 1963, μια ρύθμιση, που επέτρεπε σε μερικές εκατοντάδες χιλιάδες Δυτικοβερολινέζους να επισκέπτονται συγγενείς τους στις ανατολικές συνοικίες της πόλης τα Χριστούγεννα.

Από τις αρχές της δεκαετίας του '70, με την πολιτική προσέγγισης της ΟΔΓ και της ΛΔΓ που ακολούθησαν ο Βίλυ Μπραντ και ο Έριχ Χόνεκερ, έγιναν λιγότερο αδιαπέραστα τα σύνορα ανάμεσα στις δύο χώρες. Η Ανατολική Γερμανία παρείχε ταξιδιωτικές διευκολύνσεις κυρίως σε «μη παραγωγικές» ομάδες του πληθυσμού, όπως οι συνταξιούχοι, και επέτρεπε σε Δυτικογερμανούς κατοίκους παραμεθόριων περιοχών να πραγματοποιούν απλές επισκέψεις. Η ΛΔΓ εξαρτούσε την ευρύτερη ελευθερία διακίνησης από την αναγνώριση της υπόστασής της ως κυρίαρχου και ανεξάρτητου κράτους και απαιτούσε την έκδοση των πολιτών της που ταξίδευαν προς τη Δυτική Γερμανία και δεν επέστρεφαν. Η ΟΔΓ όμως δεν ήθελε να ικανοποιήσει αυτούς τους όρους σύμφωνα και με σχετικές προβλέψεις του συντάγματός της. Η ανατολικογερμανική προπαγάνδα αποκαλούσε το τείχος και τις εγκαταστάσεις του «αντιφασιστικό προστατευτικό φράγμα», το οποίο είχε σκοπό να προφυλάξει τη ΛΔΓ από την «εγκατάλειψη, τη διάβρωση, την κατασκοπεία, τη δολιοφθορά, το λαθρεμπόριο, το ξεπούλημα και την επιθετικότητα» της Δύσης. Στην πραγματικότητα τα αμυντικά έργα στρέφονταν κυρίως κατά των ίδιων της των πολιτών.



## Θύματα

Στα 28 χρόνια της ύπαρξής του τουλάχιστον 86 άνθρωποι βρήκαν τον θάνατο στο τείχος στην προσπάθειά τους να διαφύγουν. Τις πρώτες θανάσιμες βολές δέχτηκε στις 24 Αυγούστου 1961, έντεκα μέρες μετά το κλείσιμο των συνόρων, ο εικοσιτετράχρονος Γκύντερ Λίτφιν (Günter Litfin), που πυροβολήθηκε από αστυνομικούς στην περιοχή του σιδηροδρομικού σταθμού Φρίντριχστράσε κατά την απόπειρά του να διαφύγει. Στις 17 Αυγούστου του 1962, ένα 18χρονο αγόρι, ο Πέτερ Φέχτερ γαζώθηκε από τα αυτόματα των Ανατολικογερμανών μεθοριακών φρουρών, καθώς προσπαθούσε να πηδήσει πάνω από το Τείχος, μαζί με ένα φίλο του. Το σώμα του έπεσε μπροστά στο Τείχος και έμεινε εκεί, αιμόφυρτο, σπαράσσοντας, βγάζοντας απελπισμένες κραυγές για βοήθεια, επί μία περίπου ώρα, χωρίς οι Ανατολικογερμανοί στρατιώτες να τον βοηθούν. Όταν πια τον πήραν, ήταν νεκρός. Τις επόμενες μέρες αγανακτισμένοι Δυτικοβερολινέζοι διαδηλωτές λιθοβόλησαν σοβιετικά στρατιωτικά λεωφορεία που διέρχονταν από τον δυτικό τομέα της πόλης. Με συνολικά 40 πυροβολισμούς σκοτώθηκαν το 1966 δύο παιδιά ηλικίας 10 και 13 ετών. Το τελευταίο θανάσιμο συμβάν, κατά το οποίο πέθανε από αιμορραγία ο Κρις Γκέφροϋ (Chris Gueffroy), σημειώθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 1989.

**Τμήματα του τείχους διασκορπισμένα σαν μνημεία της μαύρης περιόδου σε όλη τη Γερμανία – 8 Νοεμβρίου 2013**



# Η Πτώση του Τείχους





Το τείχος του Βερολίνου που χώριζε την κομμουνιστική Ανατολική Γερμανία από τη Δυτική Γερμανία κατέρρευσε στις 9 Νοεμβρίου του 1989, πέντε μέρες αφότου μισό εκατομμύριο άνθρωποι είχαν ξεχυθεί στους δρόμους του Ανατολικού Βερολίνου.

Οι ηγέτες της Ανατολικής Γερμανίας, σε μία προσπάθεια να κατευνάσουν τα πνεύματα, χαλάρωναν τα σύνορα για να διευκολύνουν τους Ανατολικογερμανούς να ταξιδεύουν στη Δύση. Πρόθεσή τους ωστόσο δεν ήταν σίγουρα να ανοίξουν τελείως τα σύνορα. Οι αλλαγές επρόκειτο να είναι μικρές, ο τρόπος όμως που ανακοινώθηκαν είχε σημαντικές συνέπειες.

Οι σημειώσεις για τους νέους ταξιδιωτικούς κανονισμούς παραδόθηκαν σε έναν κομματικό εκπρόσωπο, τον Γκίντερ Σαμπόφσκι, ο οποίος δεν είχε χρόνο να τις διαβάσει πριν από την τακτική συνέντευξη Τύπου. Όταν διάβασε την ανακοίνωση, οι δημοσιογράφοι ξαφνιάστηκαν. «Τα ιδιωτικά ταξίδια εκτός της χώρας μπορούν πλέον να γίνονται χωρίς προαπαιτούμενα», δήλωσε ο Σαμπόφσκι τροφοδοτώντας την περιέργεια των δημοσιογράφων. Ο εκπρόσωπος απάντησε ότι, εξ όσων γνώριζε, οι νέες οδηγίες θα εφαρμόζονταν άμεσα. Στην πραγματικότητα επρόκειται να να εφαρμοστούν. Τα νέα ωστόσο μεταδόθηκαν στην τηλεόραση και ο κόσμος ξεχύθηκε στους δρόμους. Οι Ανατολικογερμανοί έτρεξαν ομαδόν προς τα σύνορα.



Ο Χάραλντ Γιέγκερ, υπεύθυνος συνοριοφυλακής εκείνο το βράδυ, δήλωσε στο Spiegel το 2009 ότι είχε παρακολουθήσει τη συνέντευξη Τύπου χωρίς να γνωρίζει. Αργότερα είδε το πλήθος να φτάνει στα σύνορα. Ο Γιέγκερ καλούσε επίμονα τους ανωτέρους του, αλλά δεν του έδωσαν εντολή ούτε να ανοίξει την πύλη ούτε όμως να ανοίξει πυρ για να σταματήσει το πλήθος. «Οι άνθρωποι μπορούσαν να τραυματιστούν ή να σκοτωθούν ακόμα και χωρίς πυροβολισμούς, εφόσον υπήρχε πανικός μεταξύ των χιλιάδων που συγκεντρώθηκαν στο πέρασμα των συνόρων. Γι' αυτό έδωσα εντολή: Ανοίξτε την μπάρα» είχε δηλώσει. Ήταν ο άνθρωπος που άνοιξε την μπάρα των συνόρων και πέρασε ο κόσμος στο Δυτικό Βερολίνο πανηγυρίζοντας και φωνάζοντας – εικόνες που έκαναν τον γύρο του κόσμου. Μια ταραγμένη χρονιά είχε φτάσει στο αποκορύφωμα.



# Πηγές στο διαδίκτυο

<https://depositphotos.com/gr/vector/germany-political-map-states-federal-republic-germany-capital-berlin-partly-357540324.html>

[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE\\_%CE%B5%CE%BD%CE%BF%CF%80%CE%BF%CE%AF%CE%B7%CF%83%CE%B7](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B5%CE%BD%CE%BF%CF%80%CE%BF%CE%AF%CE%B7%CF%83%CE%B7)

<https://www.europeana.eu/el/exhibitions/30-years-ago-the-european-parliament-and-german-reunification/the-fall-of-the-berlin-wall>

<https://www.lifo.gr/various/36-istorikes-fotografies-ap-teihos-tis-ntropis>

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%AF%CE%B1>

**Νεκτάριος Γεωργόπουλος**

**Γ΄4**

**Κυριακή 21 Απριλίου 2024**